

Tanker rundt trafikk-sikkerhet

Trafikksikkerhet er noe som opptar de aller fleste av oss, enten vi er fotgjengere, syklist, bilist eller yrkessjåfører. Selv om alle trafikkulykker burde vært unngått, er det ikke tvil om at vi har relativt få alvorlige ulykker i forhold til trafikktektethet og veistandard. Men hvis hver og en av oss tar ansvar for egne handlinger kan ulykkestallene reduseres ytterligere.

Det er påfallende mange ulykker der personbiler kommer over i motgående kjørefelt og går front i front med et vogntog, som oftest med dødelig utgang for den eller de som befinner seg i personbilen. Hvorfor det er slik er det ikke lett å være sikker på, noen får illebefinnende, andre sovner bak rattet eller er uoppmerksomme, og atter andre velger dessverre å ta sitt eget liv på denne måten. Hvordan i all verden skal en yrkessjåfører klare å unngå slike ulykker?

Mange transportbedrifter er svært beviste på å skolere sine sjåfører i defensiv kjørestil, og det finnes flere aktører som tilbyr slike kurs. Selv har jeg deltatt på et slikt

kurs i regi av Skandinavisk Trafikk-senter i Kristiansand og lærte utrolig mye. For eksempel at man ved å legge seg på en drivstofføkonomisk og defensiv kjørestil faktisk oppnår drivstoff- og tidsbesparelser, samt er mer oppmerksom som sjåfør.

I de elleve årene jeg jobbet som yrkessjåfør deltok jeg på flere førstehjelpskurs. En av mine kjepphester overfor arbeidsgiveren min var at jeg ønsket et fast opplegg med gjenoppfriskningskurs innen førstehjelp og brannvern, for eksempel annethvert år. De fleste av oss slipper jo heldigvis å praktisere det vi lærer på slike kurs, men hvis ulykken først er ute ville det ha vært greit å ha kunnskapen om førstehjelp friskt i minne! Jeg fikk aldri gjennomslag for forslaget mitt, men håper og tror at det finnes transportbedrifter som gjennomfører slike kurs jevnlig.

I denne utgaven av YrkesBil har vi en reportasje fra en transportbedrift som jobber knallhardt med å skolere egne sjåfører i trafikk-sikker adferd. Utengen Transport AS på Liertoppen, mellom Oslo og Dram-

men, er med på et opplegg som heter "Valg av risiko". Målet er at alle sjåførene skal være bevisste på hvordan de opptrer i trafikken for på den måten å unngå ulykker. Nå tester bedriften ut en blindfeltradar som skal varsle sjåføren om eventuelle hindringer i forbindelse med feltskifte. Slike trafikk-sikkerhetstiltak applauderer jeg. Fungerer blindfeltradaren som forventet regner jeg med at flere av lastebilene hos Utengen får tilsvarende utstyr. Jeg regner også med at andre transportbedrifter ser verdien av å sette inn slike tiltak for å unngå ulykker.

Et av problemene i trafikken er manglende bruk av retningslys. Jeg opplever daglig at personbilister "gir blaffen" i å fortelle resten av trafikantene hvilken retning de har tenkt til å svinge. Generelt mener jeg at de som kjører lastebiler og busser er mye flinkere til å bruke retningslys enn folk flest, men også blant yrkessjåfører slurves det. Ja, jeg har til og med opplevd uniformerte politibiler som ikke gir tegn når de skal svinge! Hvis man ikke benytter

retningslys skaper man usikkerhet for de andre trafikantene, en usikkerhet som i verste fall kan føre til alvorlige ulykker.

Jeg tror også vi kunne unngått mange ulykker dersom de som skal ta førerkort for personbil får mer informasjon om tunge kjøretøyer, hvorfor de går sakte i bakken, at de faktisk har mye lengre bremsestrekning og at sjåføren ikke alltid oppdager personbilene. Kanskje elevene til og med bør få være med i et vogntog og oppleve alle blindfeltene?

Når en dødsulykke der en lastebil har vært involvert omtales i dagspressen står det ofte å lese at lastebil-sjåføren ikke kom til skade. Nei, kanskje ikke fysisk, men hva med det psykiske? Det å være innblandet i en dødsulykke er ille, ekstra ille blir det hvis avisene skriver om ulykken under overskrifter som "Knust av vogntog" og lignende. Jeg kjenner selv sjåfører som ikke har orket å sitte bak et ratt igjen, etter slike opplevelser.

Til slutt en oppfordring til myndighetene. Hva med å danne offent-

lige støttegrupper med fagpersoner som kan hjelpe yrkessjåfører som har vært involvert i alvorlige ulykker? I dag er slikt arbeid overlatt til de private. NLF har et opplegg med kollegahjelp som høres vettig ut. Et annet godt eksempel er Mona "Trolle" Burås som står bak Nettverket Trolle. Hun er en enestående person som lever og ånder for "sine sjåfører". Flere transportselskaper har også egne opplegg for å hjelpe sine ansatte. Etter min mening burde også det offentlige kunne bidra i dette arbeidet. En yrkessjåfør som ender opp på uføretrygd grunnet psykologiske skader koster det offentlige store penger, og får kanskje et dårligere liv. Med riktig oppfølging kunne sjåføren kommet seg tilbake i jobb, arbeidsgiveren hadde fått tilbake en god medarbeider, og stat og kommune ville fått inn skattepenger.

Kanskje noe å tenke på?

Tommy M. G.